

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/110/2003

NADZIEJE I OBAWY ZWIĄZANE Z INTEGRACJĄ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, CZERWIEC 2003

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Tydzień przed referendum akcesyjnym, a więc w momencie podejmowania ostatecznych decyzji dotyczących udziału i sposobu głosowania, zapytaliśmy Polaków¹, jakie nadzieje wiążą z przystąpieniem naszego kraju do Unii Europejskiej oraz czego w związku z tym się obawiają. Na podstawie ich deklaracji możemy w znacznym stopniu wnioskować o motywach głosowania za lub przeciw integracji. Respondenci odpowiadali na pytanie otwarte, a więc nie wybierali odpowiedzi z kafeterii, ale formułowali je samodzielnie.

Nadzieje związane z członkostwem naszego kraju w Unii Europejskiej dotyczą w głównej mierze **zmian sytuacji społeczno-ekonomicznej** w Polsce. Wśród nich zdecydowanie najczęściej oczekiwana jest poprawa sytuacji na rynku pracy: zmniejszenie bezrobocia w kraju oraz większe możliwości podejmowania pracy za granicą. Na pozytywne zmiany w tym zakresie liczy ponad dwie piąte ankietowanych (43%). Znaczne grupy osób wśród oczekiwanych skutków integracji wymieniają poprawę sytuacji gospodarczej w Polsce (16%) oraz polepszenie warunków życia i wzrost zamożności społeczeństwa (14%). Część badanych, choć już nie tak duża (5%), ma nadzieję na poprawę sytuacji na wsi i w rolnictwie po wejściu Polski do Unii Europejskiej. Niewielka grupa (2%) spodziewa się ponadto poprawy sytuacji osób starszych i niepełnosprawnych - emerytów i rencistów.

Drugim, obok poprawy sytuacji społeczno-ekonomicznej w kraju, najbardziej oczekiwanym następstwem integracji są **lepsze perspektywy dla ludzi młodych oraz następnych pokoleń Polaków**. Przekonanie, że na członkostwie w Unii Europejskiej

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (157) przeprowadzono w dniach od 29 maja do 1 czerwca 2003 roku na liczącej 1260 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

skorzysta młodzież oraz kolejne generacje, wyraża więcej niż co piąty ankietowany (22%). Ponadto część osób (4%) spodziewa się, że dzięki integracji zwiększy się dostęp do nauki i edukacji, przede wszystkim ze względu na możliwość kształcenia za granicą.

Wśród innych przewidywanych korzyści z przystąpienia do struktur unijnych najczęściej wskazywane są: otwarcie granic i swoboda podróżowania po krajach Unii Europejskiej (8%), poprawa standardów życia politycznego: kontrola polskich władz przez Unię, zmniejszenie korupcji w organach państwowych (6%) oraz uporządkowanie polskiego prawa (3%).

Znaczna grupa badanych (łącznie 24%) **nie wiąże żadnych nadziei z integracją lub nie potrafi wskazać pozytywnych jej następstw.**

		CBOS
Najczęściej wymieniane nadzieje związane z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej		
Poprawa sytuacji na rynku pracy - zmniejszenie bezrobocia, możliwość pracy za granicą	43%	
Lepsze perspektywy dla ludzi młodych i następnych pokoleń - dla dzieci, wnuków	22%	
Poprawa sytuacji gospodarczej	16%	
Poprawa warunków życia, wzrost zamożności społeczeństwa	14%	
Otwarcie granic, swoboda przemieszczania się, podróżowania	8%	
Poprawa standardów życia politycznego, kontrola polskich władz przez Unię, zmniejszenie korupcji we władzach, ład i porządek w życiu politycznym	6%	
Poprawa sytuacji w rolnictwie i korzyści dla wsi	5%	
Lepszy dostęp do nauki, lepsze szkoły, możliwość kształcenia za granicą	4%	
Lepsze prawo - uporządkowanie polskiego prawa, większa przejrzystość przepisów prawnych	3%	
Poprawa sytuacji osób starszych, niepełnosprawnych, wyższe renty i emerytury	2%	
Ogólnie - integracja będzie korzystna dla Polski	8%	
Brak nadziei - po wejściu Polski do Unii nic się nie zmieni lub będzie jeszcze gorzej	20%	
Trudno powiedzieć	4%	

Obawy dotyczące przystąpienia naszego kraju do Unii Europejskiej, podobnie jak nadzieje, koncentrują się wokół możliwych **niekorzystnych zmian sytuacji społeczno-ekonomicznej**. Wśród nich zdecydowanie najczęściej niepokój budzi przewidywany wzrost cen towarów i usług, w tym przede wszystkim żywności. Podwyżek cen po wejściu Polski do Unii obawia się więcej niż co czwarty Polak (26%). Co dziesiąty (10%) przewiduje, że w wyniku integracji wzrośnie w naszym kraju bezrobocie. Nieco mniejsza grupa ankietowanych (8%) spodziewa się pogorszenia warunków materialnych, zubożenia społeczeństwa. Obawy dotyczą zarówno obniżenia się poziomu życia osób czynnych zawodowo - zmniejszenia lub ograniczenia ich zarobków (3%), jak i niepracujących - emerytów i rencistów, których emerytury w najlepszym wypadku mogą nie być waloryzowane, a w najgorszym mogą zostać odebrane (3%). Obawy o sytuację bytową społeczeństwa po wejściu do Unii formułowane są na tle obaw o stan polskiej gospodarki. Negatywne scenariusze przewidują zarówno pogorszenie sytuacji gospodarstw rolnych (7%), jak i przedsiębiorstw (4%), które w wyniku presji konkurencyjnej ze strony firm zachodnich mogą zniknąć z rynku. Trudna sytuacja polskich gospodarstw rolnych i przedsiębiorstw będzie wiązać się z wyparciem z rynku produktów polskich firm przez towary z Unii Europejskiej (5%). Co dziesiąta osoba (10%) obawia się wykupu przez cudzoziemców naszego majątku narodowego, w tym polskiej ziemi, co doprowadzi w efekcie do zdominowania polskiej gospodarki przez zachodni kapitał i podporządkowania jej interesom firm zagranicznych. Niepokój, choć już mniejszy, budzi ponadto możliwość podniesienia podatków po przystąpieniu naszego kraju do struktur europejskich.

O ile dość duże są obawy, że kontrolę nad polską gospodarką przejmie obcy kapitał, o tyle mniej osób (3%) sądzi, iż grozi nam utrata niezależności politycznej, suwerenności państwowej. Stosunkowo niewielu badanych (2%) dostrzega również zagrożenia dla tożsamości narodowej i religijnej, obyczajowości i moralności Polaków.

Niepokój budzi ponadto przewidywana gorsza pozycja Polski w Unii Europejskiej, duże koszty integracji i związane z tym zagrożenia dla finansów państwa, nieprzygotowanie do członkostwa w Unii - zbyt trudne do spełnienia normy unijne oraz bałagan w państwie i niezdolność do wykorzystania funduszy unijnych.

Prawie jedna czwarta Polaków (23%) **nie ma żadnych obaw** dotyczących integracji, a kolejne 6% nie potrafi określić, co budzi ich niepokój.

		CBOS
Najczęściej wymieniane obawy związane z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej		
Wzrost cen towarów i usług	26%	
Wzrost bezrobocia	10%	
Wykup majątku narodowego, ziemi przez cudzoziemców, dominacja obcego kapitału w gospodarce	10%	
Bieda, zubożenie społeczeństwa, pogorszenie warunków materialnych	8%	
Pogorszenie sytuacji na wsi i w rolnictwie	7%	
Pogorszenie sytuacji na rynku wewnętrznym - zalew naszego rynku przez towary unijne, załamanie sprzedaży polskich produktów	5%	
Pogorszenie sytuacji polskich firm i przedsiębiorstw - większa konkurencja ze strony firm unijnych, upadek polskich przedsiębiorstw	4%	
Mniejsze zarobki, wypłaty	3%	
Pogorszenie sytuacji ludzi starszych i niepełnosprawnych - obniżenie rent i emerytur	3%	
Wyższe podatki	3%	
Ogólnie - pogorszenie sytuacji gospodarczej w kraju	3%	
Utrata niezależności politycznej, suwerenności państwowej	3%	
Gorsza pozycja Polski w Unii Europejskiej	2%	
Trudności ze spełnieniem norm unijnych	2%	
Zagrożenia dla finansów państwa, duże koszty integracji	2%	
Bałagan w państwie, brak kompetencji i niskie morale urzędników, niezdolność do wykorzystania funduszy unijnych	2%	
Zagrożenia dla tożsamości narodowej, religijnej, niekorzystne zmiany w obyczajowości, moralności	2%	
Pogorszenie sytuacji w kraju w pierwszym okresie po przystąpieniu do Unii	2%	
Ogólnie - będzie gorzej niż obecnie	6%	
Nie mam żadnych obaw	23%	
Trudno powiedzieć	6%	

Nadzieje i obawy Polaków koncentrują się wokół społeczno-ekonomicznych następstw integracji. Z jednej strony oczekują oni przede wszystkim zmniejszenia bezrobocia po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, z drugiej zaś najczęściej niepokoi ich przewidywany wzrost cen. Głosując w referendum za obecnością naszego kraju w strukturach unijnych opowiedzieli się przede wszystkim za bardziej sprawną gospodarką, mniejszym bezrobociem i poprawą sytuacji bytowej społeczeństwa, a także za lepszą przyszłością dla ludzi młodych oraz następnych pokoleń Polaków.

Opracowała

Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1. Jakie nadzieje wiąże Pan(i) z planowanym przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej? 1 - Ogólnie - integracja będzie korzystna dla Polski; 2 - Poprawa warunków życia, wzrost zamożności społeczeństwa; 3 - Poprawa sytuacji osób starszych, niepełnosprawnych; 4 - Poprawa sytuacji gospodarczej; 5 - Poprawa sytuacji na rynku pracy; 6 - Otwarcie granic, swoboda podróżowania; 7 - Poprawa standardów życia politycznego; 12 - Poprawa sytuacji w rolnictwie i korzyści dla wsi; 8 - Lepsze perspektywy dla ludzi młodych

(%)

	1	2	3	3	4	5	6	7	8
Ogółem	8	14	2	16	43	8	6	5	22
Płeć									
Mężczyźni	9	15	1	21	43	9	7	5	16
Kobiety	7	13	3	12	43	7	4	4	27
Wiek									
18-24 lat	3	17	0	24	67	17	3	4	6
25-34	9	17	2	25	54	8	7	8	11
35-44	7	12	2	19	41	7	8	5	23
45-54	12	17	1	12	42	7	8	7	28
55-64	7	13	5	10	32	6	5	2	31
65 lat i więcej	8	10	3	6	21	4	3	2	30
Miejsce zamieszkania									
Wieś	6	11	2	14	36	6	4	10	16
Miasto do 20 tys.	10	15	1	12	55	11	4	5	19
20-100 tys.	11	17	2	16	49	9	6	2	27
101-500 tys.	9	18	3	18	46	9	8	1	24
501 tys. i więcej mieszk.	6	12	4	22	40	10	10	0	27
Wykształcenie									
Podstawowe	10	10	3	7	31	6	3	7	20
Zasadnicze zawodowe	7	17	2	14	47	8	5	3	23
Średnie	7	16	2	22	51	8	7	5	22
Wyższe	7	12	1	32	37	15	13	2	22
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier., inteligencja	8	16	1	36	48	13	13	3	22
Prac. umysł. niż. szczebla	7	22	1	25	53	11	10	2	23
Pracownicy fiz.- umysł.	14	19	2	22	53	11	7	11	19
Robotnicy wykwalifikowani	7	18	1	16	55	6	6	3	22
Robotnicy niewykwalifik.	7	23	0	17	38	9	9	2	17
Rolnicy	13	6	0	14	23	6	1	21	10
Pracujący na własny rach.	2	19	2	25	41	5	10	6	21
Bierni zawodowo									
Renciści	7	12	4	7	27	5	3	5	26
Emeryci	10	11	3	9	27	6	3	2	31
Uczniowie i studenci	4	13	0	28	69	16	4	4	4
Bezrobotni	8	12	4	9	51	4	4	4	18
Gospodynie domowe i inni	6	14	4	6	48	8	10	2	28
Pracuje w:									
inst. państw., publicznej	8	21	1	21	53	8	11	3	22
spółce właścicieli									
prywatnych i państwa	9	18	1	17	57	10	7	7	25
sekt. prywat. poza rolnict.	8	17	1	27	45	11	8	5	19
prywatnym gosp. rolnym	14	4	0	15	21	5	1	18	10
Dochody na jedną osobę									
Do 299 zł	11	21	4	13	58	6	5	8	24
300-399	7	16	4	12	50	8	6	6	20
400-599	8	14	1	14	38	9	3	3	24
600-800	10	14	3	19	40	7	6	3	23
Powyżej 800 zł	8	15	4	23	38	9	9	1	28
Ocena własnych war. mater.									
Źłe	8	15	3	10	38	5	5	6	21
Średnie	7	13	2	16	42	7	5	6	24
Dobre	10	16	2	24	51	15	7	1	18
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	7	9	3	13	22	6	1	5	25
Raz w tygodniu	9	15	2	15	44	8	6	6	21
1-2 razy w miesiącu	8	14	3	17	42	7	5	3	21
Kilka razy w roku	8	16	2	14	50	10	4	7	24
W ogóle nie uczestniczy	6	14	3	24	38	9	11	1	19
Poglądy polityczne									
Lewica	10	16	1	19	47	9	7	7	24
Centrum	9	17	2	19	49	6	5	5	21
Prawica	5	14	3	16	40	12	10	1	22
Trudno powiedzieć	9	11	2	11	35	7	2	6	20

(continued)

Tabela 1 cd. 9 - Lepszy dostęp do nauki, lepsze szkoły, możliwość kształcenia za granicą;
10 - Lepsze prawo - uporządkowanie polskiego prawa; 11 - Brak nadziei,
po wejściu Polski do Unii nic się nie zmieni lub będzie jeszcze gorzej
(%)

	9	10	11	Inne nadzieje	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	4	3	20	7	4	1260
Płeć						
Mężczyźni	2	5	18	7	3	602
Kobiety	6	2	23	7	5	658
Wiek						
18-24 lat	8	1	13	10	0	190
25-34	4	4	17	6	3	222
35-44	4	3	23	7	2	210
45-54	3	6	16	8	2	259
55-64	2	3	25	8	5	144
65 lat i więcej	3	1	29	5	10	234
Miejsce zamieszkania						
Wieś	2	2	26	6	6	480
Miasto do 20 tys.	2	4	17	12	3	122
20-100 tys.	5	3	17	8	2	267
101-500 tys.	8	5	14	9	2	233
501 tys.i więcej mieszk.	3	5	20	6	2	158
Wykształcenie						
Podstawowe	4	1	26	6	10	378
Zasadnicze zawodowe	2	2	21	5	2	352
Średnie	5	5	15	12	0	404
Wyższe	5	8	19	5	2	126
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	6	7	9	7	2	93
Prac.umysł.niż.szczebla	6	7	16	16	1	93
Pracownicy fiz.- umysł.	6	3	11	6	1	91
Robotnicy wykwalifikowani	2	3	12	6	1	108
Robotnicy niewykwalifik.	1	4	27	9	0	55
Rolnicy	0	3	34	3	7	73
Pracujący na własny rach.	2	19	13	6	7	48
Bierni zawodowo						
Renciści	4	1	26	8	9	148
Emeryci	3	3	26	5	8	252
Uczniowie i studenci	14	0	11	9	0	98
Bezrobotni	1	0	23	8	1	141
Gospodynie domowe i inni	6	2	27	6	0	61
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	5	5	13	12	1	169
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	2	6	9	4	1	100
sekt. pryw. poza rolnict.	4	7	15	8	3	224
prywatnym gosp. rolnym	0	3	39	3	7	80
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	4	1	11	5	4	138
300-399	2	5	22	10	2	111
400-599	3	3	21	7	7	195
600-800	3	3	25	7	2	207
Powyżej 800 zł	6	7	15	9	1	187
Ocena własnych war. mater.						
Złe	4	2	25	7	5	418
Średnie	3	4	20	6	4	564
Dobre	6	4	14	11	1	278
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	1	2	29	5	9	80
Raz w tygodniu	4	3	20	7	3	617
1-2 razy w miesiącu	4	2	24	8	4	173
Kilka razy w roku	5	5	17	7	4	241
W ogóle nie uczestniczy	5	3	20	8	2	146
Poglądy polityczne						
Lewica	7	5	14	9	1	236
Centrum	4	3	19	9	2	391
Prawica	4	5	24	5	2	265
Trudno powiedzieć	3	1	24	6	8	365

Tabela 2. Czego obawia się Pan(i) w związku z planowanym przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej? 1 - Ogólnie - będzie gorzej niż obecnie; 2 - Pogorszenie sytuacji w kraju w pierwszym okresie po przystąpieniu do Unii; 3 - Gorsza pozycja Polski w Unii; 4 - Utrata niezależności politycznej, suwerenności państwowej; 5 - Wykup majątku narodowego, ziemi przez cudzoziemców; 6 - Ogólnie - pogorszenie sytuacji gospodarczej w kraju; 7 - Pogorszenie sytuacji polskich firm i przedsiębiorstw; 8 - Pogorszenie sytuacji na wsi i w rolnictwie;

(%)

	1	2	3	4	5	6	7	8
Liczba osób Ogółem	6	2	2	3	10	3	4	7
Płeć								
Mężczyźni	5	2	2	4	11	4	5	8
Kobiety	6	3	1	2	9	2	2	6
Wiek								
18-24 lat	5	3	4	2	8	2	6	7
25-34	5	3	1	4	11	4	6	12
35-44	4	2	1	5	12	3	5	10
45-54	5	2	1	2	13	3	4	6
55-64	9	1	1	3	7	2	1	4
65 lat i więcej	6	2	1	2	8	1	1	2
Miejsce zamieszkania								
Wieś	8	2	1	3	9	3	4	12
Miasto do 20 tys.	4	1	3	5	6	3	4	3
20-100 tys.	5	2	1	1	13	2	3	4
101-500 tys.	4	4	3	2	10	2	5	3
501 tys. i więcej mieszk.	2	3	0	5	11	3	3	3
Wykształcenie								
Podstawowe	9	2	0	2	8	2	2	8
Zasadnicze zawodowe	4	1	2	3	10	2	5	10
Średnie	5	4	2	5	12	4	4	5
Wyższe	3	1	2	5	8	2	5	3
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	2	2	2	5	8	1	4	3
Prac. umysł. niż. szczebla	7	4	1	2	16	2	4	4
Pracownicy fiz.- umysł.	10	4	1	1	17	0	1	10
Robotnicy wykwalifikowani	3	1	3	4	11	2	8	4
Robotnicy niewykwalifik.	8	0	0	8	7	8	7	5
Rolnicy	6	0	0	3	12	5	1	42
Pracujący na własny rach.	4	2	10	6	17	6	11	6
Bierni zawodowo								
Renciści	9	0	0	3	8	0	1	3
Emeryci	5	3	1	1	9	1	1	2
Uczniowie i studenci	4	5	2	2	7	5	6	8
Bezrobotni	3	4	0	4	11	2	5	4
Gospodynie domowe i inni	7	0	2	3	4	3	6	10
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	4	2	2	5	14	1	2	4
spółce właścicieli	7	1	2	3	9	1	6	5
prywatnych i państwa	6	3	3	3	13	5	8	8
sekt. prywat. poza rolnict.	6	0	0	4	11	7	3	40
prywatnym gosp. rolnym								
Dochody na jedną osobę								
Do 299 zł	8	2	0	5	11	4	3	12
300-399	3	2	4	6	8	2	3	5
400-599	9	2	1	3	11	0	5	7
600-800	5	1	2	3	14	5	4	3
Powyżej 800 zł	4	5	2	2	6	3	3	3
Ocena własnych war. mater.								
Złe	6	3	1	3	11	2	4	9
Średnie	6	2	2	3	10	2	4	6
Dobre	4	2	2	3	9	3	4	5
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	6	1	4	6	8	4	8	2
Raz w tygodniu	7	2	2	3	9	3	3	9
1-2 razy w miesiącu	4	4	1	3	14	2	4	6
Kilka razy w roku	2	4	0	2	8	2	3	5
W ogóle nie uczestniczy	5	3	1	3	13	4	7	3
Poglądy polityczne								
Lewica	4	2	3	2	8	3	4	5
Centrum	7	2	1	4	11	3	4	7
Prawica	3	2	2	4	10	3	6	7
Trudno powiedzieć	7	2	1	2	11	2	2	9

(continued)

Tabela 2 cd. 9 - Pogorszenie sytuacji na rynku wewnętrznym - zalew naszego rynku przez towary unijne, załamanie sprzedaży polskich produktów; 10 - Wzrost bezrobocia; 11 - Bieda, zubożenie społeczeństwa, pogorszenie warunków materialnych; 12 - Wzrost cen towarów i usług; 13 - Mniejsze zarobki, wypłaty; 14 - Pogorszenie sytuacji ludzi starszych i niepełnosprawnych; 15 - Wyższe podatki; 16 - Zagrożenie dla finansów państwa, duże koszty integracji;

	9	10	11	12	13	14	15	16
Liczba osób Ogółem	5	10	8	26	3	3	3	2
Płeć Mężczyźni Kobiety	7 4	11 8	9 8	20 30	2 4	1 4	3 3	2 2
Wiek 18-24 lat 25-34 35-44 45-54 55-64 65 lat i więcej	5 8 5 5 6 2	9 12 12 11 8 6	9 7 6 10 8 8	24 30 21 26 26 26	2 5 4 3 2 3	1 1 0 1 6 8	3 4 3 2 2 2	1 3 3 2 3 0
Miejsce zamieszkania Wieś Miasto do 20 tys. 20-100 tys. 101-500 tys. 501 tys. i więcej mieszk.	6 7 6 3 3	10 14 6 9 12	9 8 7 10 7	24 37 25 21 28	2 5 3 2 2	2 1 4 3 3	3 6 0 3 2	2 1 2 1 1
Wykształcenie Podstawowe Zasadnicze zawodowe Średnie Wyższe	5 6 4 10	6 12 9 14	8 11 8 5	26 24 27 24	3 2 4 2	3 3 3 1	2 3 3 2	1 2 1 6
Grupa społ.-zaw. pracujący Kadra kier., inteligencja Prac. umysł. niż. szczebla Pracownicy fiz.- umysł. Robotnicy wykwalifikowani Robotnicy niewykwalifik. Rolnicy Pracujący na własny rach.	7 4 7 4 8 11 8	13 14 8 5 25 9 9	3 7 5 10 7 13 16	21 30 30 27 33 28 23 10	4 6 4 1 4 5 5	0 2 2 0 2 0 1 0	3 3 7 5 0 0 2 0	5 4 2 3 0 0 0 2
Bierni zawodowo Renciści Emeryci Uczniowie i studenci Bezrobotni Gospodynie domowe i inni	3 3 5 6 7	4 7 7 13 7	9 9 4 11 6	25 25 27 26 25	4 2 1 3 2	6 7 0 2 3	4 1 4 0 0	1 2 2 0 1
Pracuje w: inst. państw., publicznej spółce właścicieli prywatnych i państwa sekt. pryw. poza rolnict. prywatnym gosp. rolnym	5 9 5 14	12 14 13 7	8 5 8 13	31 31 19 22	4 3 4 4	0 2 0 1	2 4 4 4	3 2 3 0
Dochody na jedną osobę Do 299 zł 300-399 400-599 600-800 Powyżej 800 zł	5 5 6 6 5	10 8 9 14 8	6 9 11 9 7	24 29 31 31 20	3 3 2 7 1	2 0 3 5 6	2 3 3 4 2	0 1 3 2 6
Ocena własnych war. mater. Złe Średnie Dobre	4 6 6	10 9 11	11 7 6	29 25 21	3 4 2	3 3 1	2 3 2	2 1 4
Udział w prakt. religijnych Kilka razy w tygodniu Raz w tygodniu 1-2 razy w miesiącu Kilka razy w roku W ogóle nie uczestniczy	0 6 4 7 7	16 8 9 13 10	6 7 11 11 7	24 28 23 27 17	0 3 2 4 4	6 3 2 1 2	2 3 3 1 1	0 3 1 1 2
Poglądy polityczne Lewica Centrum Prawica Trudno powiedzieć	4 5 7 6	9 9 13 8	9 9 6 9	22 29 25 24	2 3 4 3	3 1 4 3	4 3 2 1	1 2 4 1

(continued)

Tabela 2 cd. 17 - Trudności ze spełnieniem norm unijnych; 18 - Bałagan w państwie, brak kompetencji i niskie morale urzędników, niezdolność do wykorzystania funduszy unijnych; 19 - Zagrożenia dla tożsamości narodowej, religijnej, niekorzystne zmiany w obyczajowości, moralności

(%)

	17	18	19	Nie mam żadnych obaw	Inne obawy	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	2	2	2	23	7	6	1256
Płeć							
Mężczyźni	2	2	2	27	7	4	601
Kobiety	3	2	3	20	6	9	655
Wiek							
18-24 lat	3	3	1	26	5	5	190
25-34	3	2	1	21	4	3	221
35-44	4	3	2	23	7	4	207
45-54	2	2	4	22	8	4	259
55-64	1	3	2	22	10	4	144
65 lat i więcej	0	2	4	24	7	16	234
Miejsce zamieszkania							
Wieś	2	1	2	19	6	10	479
Miasto do 20 tys.	3	4	2	17	4	6	122
20-100 tys.	2	1	3	28	4	3	263
101-500 tys.	1	2	4	28	9	5	233
501 tys. i więcej mieszk.	4	5	2	26	10	3	158
Wykształcenie							
Podstawowe	0	1	1	23	5	12	376
Zasadnicze zawodowe	2	1	2	23	8	4	352
Średnie	4	3	3	23	6	5	402
Wyższe	7	6	5	24	9	2	126
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	8	4	6	28	9	4	93
Prac. umysł. niż. szczebla	4	3	2	21	7	1	93
Pracownicy fiz.- umysł.	0	1	0	22	7	5	89
Robotnicy wykwalifikowani	4	1	2	17	3	0	107
Robotnicy niewykwalifik.	0	0	0	22	7	2	55
Rolnicy	1	1	3	14	4	7	72
Pracujący na własny rach.	4	0	2	18	5	0	48
Bierni zawodowo							
Renciści	0	3	4	25	7	12	148
Emeryci	0	2	3	24	8	12	252
Uczniowie i studenci	4	4	1	25	6	4	98
Bezrobotni	1	2	0	29	5	8	141
Gospodynie domowe i inni	6	3	1	20	9	3	61
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	7	3	5	20	6	3	168
spółce właścicieli							
prywatnych i państwa	3	1	0	24	7	2	99
sekt. pryw. poza rolnict.	2	1	1	24	6	1	223
prywatnym gosp. rolnym	4	1	2	12	3	7	78
Dochody na jedną osobę							
Do 299 zł	1	0	1	22	6	8	137
300-399	2	3	2	22	4	8	111
400-599	3	1	2	19	3	5	193
600-800	2	2	2	20	10	2	206
Powyżej 800 zł	3	3	4	32	6	3	187
Ocena własnych war. mater.							
Złe	1	3	2	17	5	7	417
Średnie	3	1	2	24	8	6	561
Dobre	2	3	3	31	7	5	278
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	0	2	7	19	7	12	80
Raz w tygodniu	3	2	2	19	6	7	614
1-2 razy w miesiącu	3	2	2	22	8	4	173
Kilka razy w roku	1	2	2	30	6	6	241
W ogóle nie uczestniczy	3	3	1	32	8	4	145
Poglądy polityczne							
Lewica	3	2	1	29	10	3	236
Centrum	2	4	2	22	3	3	387
Prawica	2	1	4	23	8	4	264
Trudno powiedzieć	1	1	2	20	7	14	365